

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 631/2023-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Advokátskou kanceláriou Ivan Syrový, s. r. o., Kadnárova 83, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ivan Syrový, PhD., proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. BA-2S/8/2021 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. BA-2S/8/2021 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Správnemu súdu v Bratislave **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. BA-2S/8/2021 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadost'učinenie v sume **1 500 eur**, ktoré jej **j e** Správny súd v Bratislave **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Správny súd v Bratislave **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **796,28 eur** a zaplatiť ich jej právnemu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 631/2023-15 z 23. novembra 2023 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľky, doručенú mu 12. októbra 2023, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov

podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BA-2S/8/2021. Okrem toho žiada prikázať správne mu súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov a priznať jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 8 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a ostatného spisového materiálu vyplýva, že sťažovateľka podala na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) 10. januára 2021 správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Národného bezpečnostného úradu (ďalej aj „žalovaný“) č. 07199/2020/KU-007 z 12. novembra 2020 (ďalej len „rozhodnutie“), ktorým bol potvrdený personálny rozkaz riaditeľa žalovaného č. 375 zo 7. septembra 2020. Týmto personálnym rozkazom bola sťažovateľka v období od 9. septembra 2020 do 8. marca 2021 dočasne pozbavená štátnej služby. Rozklad podaný sťažovateľkou voči personálnemu rozkazu 21. septembra 2020 Národný bezpečnostný úrad rozhodnutím z 12. novembra 2020 zamietol a personálny rozkaz potvrdil. Konanie bolo vedené na správnom kolégiu krajského súdu pod sp. zn. 2S/8/2021.

2.1. Opíšu chronologický priebeh napadnutého konania, sťažovateľka uvádza, že po prvotných procesných úkonoch súdu jej bolo 11. mája 2021 doručené na vedomie vyjadrenie žalovaného a od toho momentu nebol zo strany súdu uskutočnený žiadny úkon vedúci k rozhodnutiu vo veci samej. Sťažovateľka si svoje právo uplatňuje takmer 3 roky, pričom správny súd je vo veci bezdôvodne nečinný viac ako 2 a pol roka. K právnej a faktickej náročnosti veci sťažovateľka zmiňuje, že správna žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu tvorí bežnú agendu správneho súdnictva, svojím správaním sťažovateľka k dĺžke napadnutého konania žiadnym spôsobom neprispela a za vznik zbytočných prietáhov nesie plnú zodpovednosť správny súd. Tvrdí, že je jej tiež sťažené uplatnenie v služobnom pomere, pretože bez právoplatného skončenia veci je jej znemožnené uplatnenie vo vybraných útvaroch ozbrojených zborov alebo ozbrojených služieb.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Podstatou sťažnostnej argumentácie sťažovateľky je, že došlo k porušeniu ňou označených práv označených v bode 1 tohto nálezu postupom správneho súdu v napadnutom správnom súdnom konaní o preskúmanie rozhodnutia orgánu verejnej správy začatom v roku 2021 a že nečinnosťou správneho súdu má sťažené, resp. znemožnené služobné uplatnenie.

III.

Vyjadrenie správneho súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie správneho súdu:

4. Správny súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprV/477/2023 zo 6. novembra 2023, ktoré si ústavný súd vyžiadal ešte vo fáze predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti v súlade s § 56 ods. 6 vetou za bodkočiarkou zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), po uvedení chronologického prehľadu procesných úkonov uskutočnených v napadnutom konaní konštatoval, že po doručení správnej žaloby 18. januára 2021 krajskému súdu ako pôvodne

na konanie príslušnému súdu [správny súd bol zriadený podľa § 1 písm. a) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pozn.] tento realizoval procesné úkony logicky a plynule, vo vzájomnej nadväznosti 11. mája 2021 zaslal vyjadrenie žalovaného na repliku žalobkyni, čím bola zavŕšená písomná fáza konania. K nariadeniu pojednávania ani k vydaniu meritórneho rozhodnutia vo veci však nedošlo. K postupu krajského súdu predsedníčka správneho súdu poukázala na všeobecne známe personálne podmienky práce na správnych kolégiách krajských súdov a na stav súdnych oddelení pred prechodom výkonu súdnictva. Pokiaľ ide o postup správneho súdu, vec bola pridelená novej zákonnej sudkyňi 19. júna 2023 spolu s viac ako 400 vecami, počnúc vecami s nápadom v roku 2011. Vo veci sťažovateľky bude nariadený termín pojednávania ihneď, ako to bude vzhľadom na postupnosť rozhodovania vecí, z ktorých majú prioritu veci týkajúce sa odkladných účinkov žalôb a veci s naliehavým predmetom konania, možné.

4.1. Po prijatí ústavnej sťažnosti v podaní zo 6. decembra 2023 uviedol, že už nepovažuje za potrebné sa k veci ďalej vyjadrovať.

III.2. Replika sťažovateľky:

5. Sťažovateľka vo svojej replike polemizuje s vyjadrením správneho súdu s tým, že nepriaznivá personálna situácia v súdnictve nemôže mať dopad na základné právo sťažovateľky na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov a že ona nie je povinná svojím pochopením a trpezlivosťou participovať na prijatí tohto nežiadúceho stavu. Súčasne poukázala na to, že správny súd ani v súčasnosti nemá návrh na riešenie ďalšieho postupu v danej veci, keď len všeobecne a neurčito konštatuje nariadenie termínu pojednávania, ako to bude možné.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

7. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

8. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky ESĽP vo veci Frydlender v. Francúzsko z 27. júna 2000, sťažnosť č. 30979/96 a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. decembra 2003, sťažnosť č. 58172/00) zohľadňuje (1) právnu a faktickú

zložitost' veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

9. Z hľadiska povahy veci ústavný súd rezultuje, že napadnuté konanie nie je právne ani skutkovo zložitá, keďže predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného Národného bezpečnostného úradu, ktorým bol potvrdený personálny rozkaz riaditeľa žalovaného o dočasnom pozbavení sťažovateľky štátnej služby. Postup správneho súdu sa v takýchto prípadoch primárne redukuje na posúdenie tzv. žalobných bodov a až po ich naplnení pristupuje k prieskumu namietaných skutočností, pričom v konaniach o správnej žalobe spravidla (§ 119 a § 120 Správneho súdneho poriadku) nevykonáva dokazovanie a ani obdobné úkony (čo je aj prípadom sťažovateľky), ale vychádza z obsahu spisového materiálu orgánu verejnej správy, ktorý bol aj v posudzovanom prípade krajskému súdu (a následne správne mu súdu) predložený. Vzhľadom na predmet konania sa predpokladá, že osobitná pozornosť bude venovaná efektívnemu a rýchlemu postupu správneho súdu, ktorý bude organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná, skončená a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie. Ide tak o privilegovaný typ konania, čo odôvodňuje prísnejšie hodnotenie postupu krajského súdu (m. m. rozsudky ESLP vo veci Ruotolo proti Taliansku z 27. 2. 1992, sťažnosť č. 12460/86, bod 17, vo veci Farinha Martins proti Portugalsku z 10. 7. 2003, sťažnosť č. 53795/00, bod 34, a vo veci Jírů proti Českej republike z 26. 10. 2004, sťažnosť č. 65195/01, bod 47). V správaní sťažovateľky ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by negatívne vplývali na celkovú dĺžku napadnutého konania.

10. Bez potreby podrobných analýz je pre ústavný súd podstatné, že krajský súd zostal po zaslaní vyjadrenia žalovaného na replike sťažovateľke žalovaného 11. mája 2021 nečinný a ani po pridelení veci novej zákonnej sudkyňi nebol vo veci uskutočnený žiadny procesný úkon.

11. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prietahy, ktorými došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

12. Keďže správny súd v merite prejednávanej veci doteraz nerozhodol, napadnuté konanie tak nie je ako celok právoplatne skončené, ústavný súd po podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde prikázal správne mu súdu konať bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

13. Sťažovateľka sa domáha, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 8 000 eur. Vzhľadom na konštatovanú nečinnosť správneho súdu, uložený príkaz konať, berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, čítane majúč na zreteli, že cieľom priznania finančného zadosťučinenia je zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy a § 135 zákona o ústavnom súde priznal sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 500 eur a vo zvyšnej časti návrhu nevyhovet (body 3 a 5 výroku tohto nálezu). Napriek tomu, že sa sťažovateľka podľa svojho vyjadrenia uvedeného v replike odmietla podieľať na nepriaznivej personálnej situácii správneho

súdu, ústavný súd pripomína svoju judikatúru, podľa ktorej enormná zaťaženosť všeobecných súdov hraničiaca s ich schopnosťou zabezpečiť v relevantnom čase (obvyklý) riadny chod orgánov verejnej moci môže predstavovať okolnosť hodnú osobitného zreteľa pri rozhodovaní o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia [IV. ÚS 471/2012 (ZNaU 29/2013)].

VI. Trovy konania

14. Ústavný súd § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde priznal sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia (bod 4 výroku tohto nálezu) za 3 úkony právnej služby vykonané v roku 2023 (prevzatie, príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti a replika sťažovateľky) v sume trikrát po 208,67 eur a režijný paušál v sume trikrát po 12,52 eur, t. j. spolu 663,57 eur plus 20 % DPH, ktorého je právny zástupca sťažovateľky platcom (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov).

15. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je správny súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcovi sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. decembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu